

Redegørelse for foranstaltninger og overvejelser i anledning af Statsrevisorernes beretning nr. 18 2004 om revision af statsregnskabet for 2004

Statsrevisorerne har ved brev af 1. december 2005 fremsendt ovenfor anførte beretning og har anmodet om en redegørelse for de foranstaltninger og overvejelser, beretningen giver anledning til. Den ønskede redegørelse følger nedenfor.

Rigsrevisionens bedømmelse af Transport- og Energiministeriets institutioner

Rigsrevisionen har på baggrund af de foretagne revisioner i Transport- og Energiministeriet bedømt 14 områder som tilfredsstillende eller meget tilfredsstillende. 1 område er bedømt ikke helt tilfredsstillende. Den afsluttende revision har givet anledning til 2 bemærkninger.

Jeg noterer mig, at Rigsrevisionen har fundet, at regnskabet for Transport- og Energiministeriet samlet set er rigtigt, idet forretningsgangene og de interne kontroller generelt er vurderet som tilfredsstillende. Samtidig noterer jeg mig dog også, at Rigsrevisionen har vurderet, at Banedanmarks regnskab ikke er rigtigt, og at de interne kontroller og regnskabsvæsen i Banedanmark ikke fungerer helt tilfredsstillende.

Rigsrevisionens bemærkninger vedr. revision af årsrapporter for Ørestadsselskabet I/S og Frederiksbergbaneselskabet I/S

Rigsrevisionen har fundet, at der i årsrapporterne for 2004 for Ørestadsselskabet I/S og Frederiksbergbaneselskabet I/S er usikkerhed om regnskabsposten takstindbetalinger. I årsrapporterne er passagerindtægterne opgjort på baggrund af en takst på 8,16 kr. mens Hovedstadens Udviklingsråd (HUR) har fremsendt en afregning på 6,21 kr. Rigsrevisionen har således taget et forbehold i revisionspåtegningerne på årsrapporterne for 2004.

Der pågår i øjeblikket politiske drøftelser om udvidelse af metroen med en Cityring. I det aftalegrundlag, der aktuelt forhandles om, indgår en løsning af indtægtsdelingen i Hovedstadsområdet og dermed Ørestadsselskabets indtægtsgrundlag.

Jeg forventer, at der meget snart vil blive indgået en politisk aftale om Cityringen og dermed også indtægtsdelingen. Herefter vil en ny indtægtsdelingsmodel blive udmøntet i en bekendtgørelse. Ørestadsselskabet vil umiddelbart efter indgåelse af den politiske aftale om Cityringen blive pålagt at indrette selskabets budgetter og regnskaber i henhold til den ny indtægtsdeling.

Jeg vil orientere Rigsrevisionen om indholdet i aftalen om Cityringen umiddelbart efter aftaleindgåelsen.

Rigsrevisionens bemærkninger vedr. afsluttende revision af departementet

Departementet har på en statuskonto i 2004 posteret ca. 26 mio. kr. til konsulentudgifter i forbindelse med en delvis privatisering af Post Danmark. Det er Rigsrevisionens holdning, at en postering af beløbet på en statuskonto, og dermed fremføring til et nyt finansår, savner bevillingsmæssig hjemmel.

Den konkrete sag og den fremtidige håndtering af lignende problemstillinger er drøftet med Finansministeriet. Hjemmel til afholdelse af udgifterne forbundet med den delvise privatisering af Post Danmark er således tilvejebragt på tillægsbevillingsloven for 2005. Der er samtidig sikret hjemmel til afholdelse af rådgiverudgifter forbundet med salg af virksomheder, aktiesalg mv., idet

sådanne udgifter kan optages på forslag til tillægsbevillingslov efter forudgående aftale med Finansministeriet, jf. tekstanmærkning nr. 15 på finansloven for 2006.

Rigsrevisionens bemærkninger vedr. Banedanmark

Rigsrevisionen vurderer på baggrund af sin revision og sit samarbejde og tilsyn med den interne revision i Banedanmark, at Banedanmarks interne kontroller og regnskabsvæsen ikke var helt tilfredsstillende i 2004, og at Banedanmarks årsrapport ikke var rigtig. Rigsrevisionen peger i den forbindelse på en række sager, som kræver ministeriets opmærksomhed med henblik på at sikre en tilfredsstillende genopretning af Banedanmarks regnskabsvæsen. Sagerne omhandler problemer vedrørende:

- Merforbrug på § 28.63.05. Banedanmark (*Fornyelse og vedligeholdelse*)
- Dobbelt likviditetstilførsel
- Mangelfuld registrering af materielle anlægsaktiver
- Mangelfuld afstemning af lønsystemer
- Manglende hjemmel til at overføre indirekte produktionsomkostninger fra § 28.63.01. Banedanmark (drift) til 28.63.02. Banedanmark (anlæg)
- Unøjagtig opgørelse af indirekte produktionsomkostninger og koncernbidrag hos Banedanmark (drift)
- Opfølgning vedrørende 15 Her & Nu projekter

Jeg vil i det følgende gennemgå hvert af de ovenstående punkter med fokus på de tiltag, de har givet anledning til.

Rigsrevisionens bemærkninger angående merforbrug på § 28.63.05. Banedanmark (Fornyelse og vedligeholdelse)

Rigsrevisionen har bemærket, at bevillingskontrollen af Banedanmark viste et akkumuleret merforbrug på konto 28.63.05 på ca. 196 mio. kr., hvilket indebar, at Banedanmarks udsvingsramme blev overskredet med ca. 60 mio. kr. i 2004.

Sagen er nærmere omtalt i statsrevisorernes beretning nr. 1/05 om 7 sager forelagt for Folketingets Finansudvalg og vil blive gennemgået i forbindelse med min redegørelse for de foranstaltninger og overvejelser, som denne beretning giver anledning til.

Jeg vil dog gerne bemærke allerede nu, at Transport- og Energiministeriets departement igennem 2005 har fulgt tæt op på udviklingen på kontoen, ikke mindst i lyset af den store usikkerhed på kontoen knyttet til uforudsete vedligeholdelsesarbejder på strækningen København H - Århus. For at sikre, at der var tilstrækkelige reserver til uforudsete hændelser i den resterende del af 2005, blev Transport- og Energiministeriet med Akt 25 af 1. november 2005 bevilliget en reserve på 45 mio. kr., som bortfalder, hvis der ikke er behov for den. Det endelige regnskab for 2005 foreligger endnu ikke, men det er min vurdering, at der med tilføjelsen af reserven på 45 mio. kr. til Banedanmark er skabt størst mulig sikkerhed for, at bevillingsbestemmelserne på § 28.63.05. overholdes.

Rigsrevisionens bemærkninger angående dobbelt likviditetstilførsel

Rigsrevisionen har bemærket, at Banedanmark i 2004 fik tilført ca. 819 mio. kr. for meget i likviditet fra Økonomistyrelsen og finder det meget uheldigt, at et beløb af denne størrelsesorden kan opsamles på Banedanmarks likvide konti, uden at Banedanmark gennem sine interne

kontroller opdager fejlen.

Jeg er enig i, at Banedanmark burde have opdaget fejlen på et tidligere tidspunkt. Jeg kan oplyse, at den for meget modtagne likviditet på Banedanmarks foranledning er tilbagebetalt til Økonomistyrelsen i 2005, ligesom de medfølgende renteindtægter er blevet afregnet.

Banedanmark har i øvrigt oplyst, at man nu har foretaget de fornødne ændringer i de interne kontroller og økonomistyringen med henblik på, at sådanne fejl vil blive opdaget og korrigeret rettidigt i fremtiden. Jeg vil sikre, at der følges op på dette, f.eks. ved at Banedanmarks interne revision foretager en vurdering af de interne kontroller.

Rigsrevisionens bemærkninger angående mangelfuld registrering af materielle anlægsaktiver

Rigsrevisionen finder det uheldigt, at Banedanmarks anlægsregistreringer i 2004 har været mangelfulde, og påpeger i den forbindelse, at revisionsbemærkningerne er en gentagelse fra 2003 og tidligere år.

Transport- og Energiministeriet har som anført i beretningen taget kritikken af den manglende anlægsregistrering til efterretning. Banedanmark har overfor mig oplyst, at man i 2005 og 2006 har fokus på en løsning af problemstillingen og forventer, at regnskabet for 2006 vil være baseret på rigtige periodiseringer af ibrugtagne anlæg. Jeg vil sikre, at der følges op på Banedanmarks metoder og praksis i forbindelse med anlægsregistreringerne, f.eks. ved at Banedanmarks interne revision foretager en vurdering.

Rigsrevisionens bemærkninger angående mangelfuld afstemning af lønsystemer

Rigsrevisionen har bemærket Banedanmarks mangelfulde afstemning mellem lønsystemer og finanssystemer. Rigsrevisionen er opmærksom på de tiltag til forbedring, Banedanmark har gjort, men finder, at Banedanmark først meget sent har reageret på problemet, ikke mindst set i lyset af, at Banedanmarks lønudgifter udgør ca. 1 mia. kr.

Som det også fremgår af beretningen, finder Transport- og Energiministeriet, at de manglende lønafstemninger er utilfredsstillende.

Jeg kan i forlængelse heraf oplyse, at Banedanmark har afleveret nye forretningsgange til orientering i Intern Revision. Herudover er der foretaget afstemning af lønnen til og med november måned i henhold til disse forretningsgange. Disse afstemninger er d. 22. december 2005 afleveret til Intern Revision for deres gennemgang.

Rigsrevisionens bemærkninger angående manglende hjemmel til at overføre indirekte produktionsomkostninger fra § 28.63.01. Banedanmark (drift) til 28.63.02. Banedanmark (anlæg)

Rigsrevisionen har gennemgået Banedanmarks fordeling af omkostninger fra § 28.63.01.

Banedanmark (drift) til 28.63.02. Banedanmark (anlæg). Jeg har noteret mig, at det er Rigsrevisionens opfattelse, at Banedanmark har overført indirekte lønudgifter og indirekte øvrige driftsudgifter uden hjemmel i finansloven.

Jeg kan i forlængelse heraf oplyse, at Banedanmark med finansudvalgets tiltrædelse af Akt 77 af 25. november 2005 har fået adgang til at afløfte også indirekte løn- og driftsomkostninger fra 2004. Det betyder, at Banedanmark nu har hjemmel til at omkontere såvel direkte lønudgifter som indirekte produktionsomkostninger i forbindelse med planlægning og styring af anlægsprojekter. Disse omkostninger omkonteres fra hovedkonto 28.63.01 til hovedkonto 28.63.02 og hovedkonto 28.63.05, der begge omfatter anlægsudgifter. Herved sikres, at regnskabet giver et korrekt billede

af de samlede omkostninger i forbindelse med anlægs-, vedligeholdelses- og fornyelsesprojekter.
Rigsrevisionens bemærkninger angående unøjagtig opgørelse af indirekte produktionsomkostninger og koncernbidrag hos Banedanmark (drift).

Rigsrevisionen har som led i revisionen af Banedanmark gennemgået Banedanmarks fordeling af omkostninger fra § 28.63.21. Banedanmarks Entreprisevirksomhed til § 28.63.01. Banedanmark (drift). Jeg har noteret mig, at Rigsrevisionen i den forbindelse finder, at den foretagne fordeling af udgifter mellem konto 28.63.01 og 28.63.21 i 2004 rummer betydelig unøjagtighed i afspejlingen af Entrepises reelle andel af omkostningerne.

I forbindelse med udskillelsen af Entreprise har Banedanmark allerede fra 2005 overflyttet såvel medarbejdere som andre direkte henførbare udgifter til Entreprise. Herved er risikoen for unøjagtighed væsentligt reduceret, og risikoen reduceres yderligere fremover. Summen af indirekte omkostninger, som pålignes Entreprise, er således væsentligt reduceret i 2005. Såfremt Entreprise udskilles helt i 2006, vil behovet for at pålægge Entreprise indirekte omkostninger reduceres yderligere eller helt bortfalde.

Jeg vil følge op på, at der i 2006 vil ske en fastsættelse af Entrepises koncernbidrag i overensstemmelse med Rigsrevisionens anvisninger, og det kan være en mulighed at bede Banedanmarks interne revision om en vurdering af opgørelsen af koncernbidraget for 2006.

Rigsrevisionens bemærkninger angående opfølgning vedrørende 15 Her & Nu projekter

Rigsrevisionen modtog i marts 2005 en statusrapport for de 15 såkaldte Her & Nu projekter. Rapporten viste, at de fleste projekter var gennemført, men at effekten af de gennemførte projekter først kunne forventes at slå i gennem i 2005. Rigsrevisionen bemærker, at Rigsrevisionen er enig i denne konklusion.

Efter modtagelsen af statusrapporten blev spørgsmålet om opfølgning på Her & Nu projekterne rejst ved kvartalsmøde mellem Banedanmarks bestyrelse og mig den 11. april 2005. Ved mødet anmodede jeg Banedanmark om at følge yderligere op på de 15 Her & Nu projekter.

Derudover blev det ved kvartalsmødet aftalt, at der skulle gennemføres en ekstern auditering af Her & Nu projekt 1 (Asset Management) og at Her & Nu projekterne 8 (Hurtig og forbedret fremdriftsvurdering og prognoser) og 10 (Regnskabskvalitet, formaliseret controlling og forretningsgange) skulle gennemgås af Banedanmarks Interne Revision. Sluttelig varslede jeg Banedanmark om, at departementet ville bede Trafikstyrelsen gennemføre tilsyn på udvalgte dele af Banedanmarks sikkerhedsorganisation i 2. halvår af 2005 (Her & Nu projekt 14 vedr. jernbanesikkerhed).

I juni 2005 modtog departementet Banedanmarks handlingsplan til bevillingsoverholdelse, hvori der følges op på Banedanmarks bestyrelses håndtering af de 15 Her & Nu projekter. Det fremgår at Banedanmarks bestyrelse løbende vil følge op på Her & Nu projekterne ved bestyrelsesmøderne. Det fremgår derudover af handlingsplanen, at Banedanmark havde truffet beslutning om at lade Her & Nu projekterne 8 og 10 underkaste ekstern audit som afløsning for den planlagte gennemgang ved Intern Revision.

I oktober 2005 modtog departementet auditrapporterne for Her & Nu projekterne 1, 8 og 10. Overordnet viste auditeringen af Her & Nu projekt 1, at de tekniske problemstillinger var blevet håndteret på en fornuftig måde, mens der på den styrings- og ledelsesmæssige side har været en

række problemstillinger.

Banedanmark skal ifølge "Kontrakt mellem Transport- og Energiministeriets departement og Banedanmark om forvaltning af statens jernbaneinfrastruktur i perioden 2005-2006" aflevere en status for Asset Management projektet til departementet ultimo 2005. Det blev derudover aftalt ved et møde mellem departementet og Banedanmark, at Banedanmark også giver en gennemgang af den ledelsesmæssige forankring af Asset Management projektet, samt at der i forbindelse med udarbejdelsen af den nye resultatkontrakt for Banedanmark, efter behov, arbejdes på en præcisering af målsætningen for Asset Management projektet. Departementet har modtaget Banedanmarks status på Asset Management projektet, men endelig behandling af sagen udestår. Det er dog min forventning, at dialogen med Banedanmark om Asset Management projektet skal fortsætte.

Den eksterne auditering af Her & Nu projekterne 8 og 10 viste, at de to projekter fortsat er helt centrale i udviklingen og konsolideringen af Banedanmarks økonomistyring.

Den overordnede konklusion på auditeringen af Her & Nu projekt 8 er, at projektet er implementeret i organisationen. Der var derudover en række anbefalinger, som er indarbejdet i Banedanmarks bestyrelses handlingsplan, og projektet betragtes som afsluttet. Den eksterne auditering af Her & Nu projekt 10 medførte en række justeringer indenfor projektets område (Regnskabskvalitet, formaliseret controlling og forretningsgange). Banedanmark forventer, at controllingplanen er fuldstændig færdiggjort, dokumenteret og implementeret i løbet af 1. halvår 2006. Det er endvidere aftalt, at Banedanmark skal undersøge muligheden for at foretage en egentlig kvalitetsvurdering af økonomistyringen i virksomheden. Departementet afventer denne vurdering.

For så vidt angår Her & Nu projekt 14 vedr. jernbanesikkerhed har Trafikstyrelsen som planlagt foretaget et tilsyn med Banedanmark i efteråret 2005. Departementet afventer tilsynsrapporten. Omkring de øvrige Her & Nu projekter, er det min hensigt at bringe disse op ved det førstkomende kvartalsmøde mellem Banedanmarks bestyrelse og mig. Det er tanken, at der skal skelnes mellem gennemførelsen og effekten af Her & Nu projekterne, sådan at Banedanmark giver status på projekter, der stadig er åbne, og en vurdering af effekten af de afsluttede projekter. Således udestår endnu en endelig vurdering af Her & Nu projekternes effekter i 2005.

Jeg har taget Rigsrevisionens bemærkninger på dette punkt til efterretning.

Mit svar fremsendes i 15 eksemplarer og en kopi af svaret fremsendes samtidig til rigsrevisor.

Med venlig hilsen
Flemming Hansen